

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а місяць . . . 1/70 кор.

За границю:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подвижне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми отч і душу ми виреш: а не возьмеш млости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише напередє застережене. — Реклямації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсілані» 40 с. від стрічки. Подки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Приготовлене до виборів в Росії.

(+) При всім розладі внутрішнім в російськім царстві, заходять ся і політичні сторонництва і правительство, щоби приготовити ся до нових виборів до державної думи. Конституційно-демократичне сторонництво, зване звичайно кадетами, бажало відбути передвиборчі збори і звернуло ся з поданєм до правительства о дозвіл. Трех міністрів заявило ся на раді міністерській за дозволом на збори і вказували на се, що як раз гноблене з боку правительства допомогло підчас останних виборів до думи сему сторонництву до побіди, тим то тепер не треба попадати в ту саму похибку. Одначе більшість міністерської ради була за заборону зборів. Крім того міністерство внутр. справ поручило пильно доглядати за визначійшими кадетами, щоби не допустити до тайних зборів. Також генерал-губернаторам поручено всякі письма і оповіщення про збори зараз конфіскувати. Ся заборона викликала велике зворушення, так що навіть півурядове «Новое Время» докорювало міністерській раді, що правительство проявляє тим способом велику неміч, бо наколи вже й кадетів уважають революційними — тоді вся Росія революційна.

Тимчасом і правительство своїм ладом готовить ся до виборів, а вся діяльність зосередила ся в міністерстві внутр. справ. Само про себе розуміє ся, що правительство дбає про те, щоби виборців настроїти в користь правительствених кандидатів. В тій цілі помічники міністра внутр. справ Макаров і Крижановський виробили програму, ко-

тра звертає головну бачність на виборчу агітацію по сільських громадах і місточках. Громадским зверхностям поручено вже тепер по громадах повибирати і списувати своїх агітаторів, а при тим звернути увагу на найроворнійших і найспосібнійших до того людей. Наколиб сільські громади і місточка не мали відповідних агітаторів, то вишлють їм таких з Петербурга.

Крім того правительство велить печатати безліч відозв і обіцяє по великих містах пособляти сторонництву порядку (значить, найбільш зацофаному). Не потреба богато над сим розводити ся, що такі приготовленя пожирають великанські суми грошей і вимагають безліч робочих сил. Міністерство фінансів призначило пів мільона рублів на виборчу агітацію, число урядників у відділі для виборчих справ побільшено а канцелярию саму перенесено до міністерства внутр. справ.

Щоби позбути ся наперед немилых собі кандидатів, правительство хватає ся арештовань і інших способів гноблення. Ув'язнено бувших послів Сапожников і Онипка, а сего останного запроторено в таку вогку каземату, що дістав вибух крови. Арештованє громадского старости Белаєва в Николаєвская коло Камишина довело до кривавих розривів. Белаєв не кандидував при перших виборах, але має великі заслуги около шкіл і добродійних заведень та велике поважанє. На вість про єго арештованє збігли ся люди, добули оружя із склепу оружного продавця і під проводом місцевого попа вирушили з образами проти поліції. Завізвано військо і дійшло до дійсного бою, в котрім полягло десять людей.

В Москві переповнені всі вязниці,

а навіть по шпиталях саджають вязнів. Ревізії роблять і по шпиталях і домах божевільних і по дитячих шпиталях, бо думають, що там укравє ся збіглець Бяленцев, а при таких ревізіях доходить до нечуваних і невидимих сцен.

Та хоч так всюди відбувають ся ревізії, нема найменшої безпечности.

В Варшаві ревідують прохожих від голови до стіп, навіть підшевку в капелюхах віддирають, а мимо полевих судів воєнних атентати політичні і робованє на дневнім порядку. Фінансові фірми а навіть нотарі вагають ся приймати грошеві депозити. Наслідком того вириває між горожанами думка організації самооборони, але сему знов супротивляють ся рішучо правительствени власти і вязнять кожного, у кого найдуть яке небудь оружє.

З дороги до св. Землі.

(Допись).

Триєст 7. вересня 1906.

До Лавочного досапала наша машина до півночи, а відтак вже тільки по скорім леті залізниці чулисьмо, що находимо ся по другій стороні наших зелених Карпатів і з їх лагідних верхів сточуємо ся летом блискавиці у широку долину угорської пушти. Наш окремиий поїзд мало де ставав, тож коли ми ранком виглянули через вікно вагона, пересували ся перед нашими очима вже корінно угорські села та місточка зі своїма округлима копулами, подібними до семінарицької вежі у Львові, з розкішними садами, окружені безмежними ланами кукурузи, динь, кавунів та всякої городини. Решта всьо була стерня по забраній або зло-

Іван Коссака.

Смерть.

Тихисенько, без шуму, як птах нічний, сунувсь човен в тихий осінний вечер, повний сумного фіолету.

Над цілим краєвидом віяло сумом смерти, на металній поверхни води клали ся великі чорні плями — тіни надбережних скал та дерев.

Они обоє вдивлювались перед себе.

Очи їх бігли в далекі сумні простори, немовби напротив якихсь таємних, добуваючих ся з помороки мар.

Із темряв темних — від скалих

берегів — від шуму води — з темного неба — йде до них смерть — йде смерть — зимна смерть.

І они чують, обоє чують, що цілою силою, шаленим темпом спішать до неї — до смерти.

І они чують — що вще хвилинка, одна хвилинка — а там за ними лишить ся житє, лишить ся сонце, лишить ся сьвітло, лишить ся коханє їх сьвяте...

Човен не зупинить ся, вода не стане... а смерть їх коханя ось тут тут перед ними.

Надлюдским висиленєм волі глянув раз вще в єї очи — они борють ся — йдуть від них розкішні, огнисті дроці, йде сила, страшна сила, йде просьба го-

ряча, йде жалє і злість дика... ще оден погляд.. дикий, дуже дикий... і вчитав смерть, — зимну смерть.

І тихо тихисенько плив човен.

І тихо тихисенько журчіла вода.

І тихо тихисенько всьміхалась она.

І завмирало все.

І завмирав сьвіт їх.

І завмирало коханє їх.

І завмирили надії житя...

І завмирили мрії солодкі.

І завмирили болі кохані...

І завмирала змучена душа...

Причалили до берега — розстались на віки.

Коросно, 15. IX. 1906.

женій в стирти пшениці і інших родах збіжа. Горячо стало припікати, а заким ми доїхали до Будапешту в обідню пору, не один з нас вже тут побачив, що вибрався за тяжко одітий на полудне!

Та коло підвечірку повіяло холодом. Се наблизили ся ми до Болотного озера (Plattensee), здовж якого берегів ми їхали зо три години. Величаве вражінє розбило се озеро при лагідно заходячим сонцю у єго спокійних філях, озарених золотистим блеском вечера. Моє означене часу після пори їди є зовсім теоретичне, бо на ділі ми ні обїдали, ні підвечіркували, а хто не забрав з собою якого запасу на дорогу, тому дала ся Угорщина добре в знаки. Доперва в Конїча, де ми стояли несповна годину, можна було дістати добру вечеру (за свої гроші).

Тут ми попрощали вже царину кукурузи та соняшників, а сумерки западаючої ночі вказували нам фантастичні зариси далеких гір Красу. Жаль нам було, що початки Красу, Любляна припали під ніч. За те ранок відкрив нам чудову панораму найдикших закутків Красу. Глибокі яруги з шумлячими долі потоками, спадаючими в каскадах з високих скал, полуднева вже, хотїй дуже скупа ростиність, дикість і непривітність всеї обстановки, а заразом небезпечність самої залізничної траси серед скал — се все було новиною для тих, що перший раз вибрали ся в подорож — за межі рідного краю. Велику веселість викликували між полонниками тунелі, яких ми переїхали аж сім, заким доби́ли ся до Триєсту. Дивне вражінє робить такий тунель: мимоволі здає ся і старим людям, що они нараз стали малими дітьми і бавлять ся на хвилю хованки.

Крас робить велике вражінє, навіть для тих, що жили в наших Карпатах. Вид зовсім відмінний. Море каміня, лиш декуда мов латки управний кавалок червеної землі, обгороджений плотом камінним. Властитель єго мусів довго виносити каміне. Як у нас межами, так на Красї поля обложені камінном, а декуди капуста обгороджена фасолею на тиках. Крім тунелів дуже часто переходить потяг межі високими камінними стїнами, які рука людська виковала для залізниці. За хвилю отворило ся перед нами море з лодками. Море викликає подібне вражінє, як вид гір. Вражінє одно за другими: Мірамаре, Триєст. Над пристанею терасами уложені доми з плоскими дахами, на яких виноград доспіває; все то вражінє за великі, щоби мож було добре розглянути ся.

В Триєсті вийшли полонники на перон, зложили багажі, щоб услуга »Lloyd« відставила до корабля, а самі удали ся на корабель »Тіроль«.

Триєстенці вилягли досить численно. Декотрі з нас купали ся в морю. Вода морська робить смак зразу гіркої а відтак солодкої.

О 1/2 11 рано рушилисьмо в дорогу з переконанєм, що один селянин лишив ся в Триєсті, однак надвечером ся вість оказала ся неправдивою.

З піснею »Пречистая« відчалив »Тіроль« від берега, а Триєстинці довго вще махали капелюхами на прощанє. Полїціянт винїс з корабля кількасот карток,

які путники слали до своїх до Галичини. Декотрі картки скупали ся в морю, а гондолїери доперва виловлювали, при чїм панувала загальна утіха.

Пустилисьмо ся в дорогу; побереже Істриї, відтак Дальмації було видко цілий час, аж до вечера. Полї, ані воєнних кораблів не було видко.

Стративши з очий сушу, зачали деякі застановляти ся над собою. Одні співали пісні набожні, другі розмовляли о подорожи, а деякі очікували хороби морської. Імагінація ділала особливо на панї і старших віком. Однак морська хроба се не була. Корабель іде так спокійно, що сидячи при шахах, забуває ся, що єсть ся на кораблі.

О 6. год. Єго Екс. Митрополит став на відправу. Сонце заходило, коли Єго Преосвященство держав проповідь. Дійсно, що чоловік складає ся з душі і тіла, коли котре переважить, то не можна з гори сказати. Чудовий захід сонця, а проповідь пориваюча і відсерця. Ухо слїдило проповідь, але око таки не видержало і напувало ся чудовою грою красок заходу.

Такої картини вще не бачили мешканці твердого континенту. Щось так гарного, що описати не в силі марне перо, а всякий вираз псує велич того явища своїми неповними, кошлявими термінами. Чудовий кольорит, а ще тим милїйший, що сонце заходяче не разить, і позваляє голим оком поглянути на себе. Круг сонячний зразу ясно-жовтий переходить систематично в червоне аж до багряности.

Рівнож край неба переходить такі краски але сильнїші, бо переходить в темно-синю краску.

Філі по сторонї до сонця явні блискучі, а від видця чорно-синї з обвідкою червоною переходячою в жовту. Се лиш слабке, примітивне представленє красок заходу. Сонце ховаючи ся перед нами хотїло спонукати нас, щоби ми жалували за ним і в сей спосіб так висилило ся.

(Дальше буде).

Виборча реформа в комісії.

Вчера принято в комісії § 13 виборчої ординації по відкиненню численних поправок пос. Тавчара і Фоглера, против яких виступив міністер внутрішних справ др. Бінерт. По переведеню довших дискусий ухвалено § 14, § 15 в правительственній редакції, а при § 16 узглядено поправки пос. Івцевича, щоби для громад розкинутих на великім просторі, творити більше виборчих комісій і пос. Зазворки, щоби в громадах низше 1.000 мешканців виборча комісія складала ся з 5 членів. Відтак на внесенє пос. Абрагамовича відложено дальші наради до понедїлка. Про праці в комісії над виборчою реформою пише Kurjer lwowski у вступній статї між иншим ось що. »Колиб в біжучій сесїї нич більше не переведено, як тільки виборчу реформу, то се одно велике діло вистарчить, щоби догорюючи сесію розгрішити за всьо занедбанє, з цілого ряду літ, і змарнованє на обетрукцію і щоби єї записати

в спис найбільше творчих периодів австрійського парламентаризму.

І для польского кола буде се історичний период, бож ніколи польске коло не намагало ся і не мало нагоди бороти ся против таких досяглих інтересів люду, як тепер, а о скілько з доперїшних кроків делегатів кола до комісії виборчої реформи можна вносити, коло працює всіма силами, щоби заробити собі на проклін і ненависть населеня краю.

Поправка про лученє громад, що посїдають менше, чим 1500 мешканців, видає виборче право десяткам тисяч горожан, змірє до втолоченя виборчої акції в рами огидної системи »галицких виборів« і стїснює політичне значінє багато громад.

Вотум сепаратум, зложено польскими послами, против розписуваня на один день виборів в цілій державі, отже і в цілій Галичині є другим проявом, що польске коло бажає скілько можности улекшити виборчі репресїї і надужитя.

Приготованє в колї внесенє о заведенє пюнарної системи буде злочинним замахом не тільки на права політичні пролетарияту але і на національні інтереси в Галичині і на Шлеску. Небавом напевно зросте акафист геростратских помислів реакціонїстів з польского кола.

Тим словам польских людовців в оборонї інтересів широких мас простолюда, цікаво противставити висказ »русского« органу, який назвав ся »Руским Селянином«. »Заступник Русинів — каже — противив ся внесеню пос. Старжиньского, хоч по правді не мав причини. Прецінь лїпше, аби більше справ рішало ся в краю, як за каждою дурницею їздити до Відня«.

Тепер хїба кождий пізнаєть, в чїім інтересї ставить польске коло свої »вїмки« для Галичини.

Заговор на житє царя.

Читаючий загал вже так привик до потрясаючих сензаций з царства білого царя, що передовсім кидає оком на сю рубрику і з чувством заводу бере ся до дальшої лектури, коли не найде яких сьвіжих »вістий з Росїї«. Та на жаль вже від довшого часу не можуть нарікати на завід в тім зглядї, бо кождий день приносить нові, страшні подробиці.

Сензацию викликала вістка, що цар не доїхав до Петергофу, а завернув назад на море, бо в єго палаті викрито заговор, який мав на цілі вимордувати царську родину. Показало ся, що богато урядників царської палати в Петергофі стояло на жолді революціонїстів. До заговірників належало між иншими двох двірских льокаїв, які в своїм часі служили у цариці-вдови і один виспий офіцер, який мав належати до довірочних заупників гєн. Тренова.

За часів Тренова міри осторожности були такі великі, що неможливым було зближенє до огорода і палати. Тепер, як твердять, удало ся революціонїстам позискати поміч огородника і льокая, які опроваджували їх навіть по палаті. По

відізді царя дав ся заговор дуже легко зорганізувати. Всі подробиці вибуху о-опрацьовано і приготовлено. Після одної верзії найдено вже навіть в палаті бомби.

Революціоністи, які знали про не-вдоволенє серед одної часті офіцірів з причини строгости Трепова, визискали сю обставину для своїх цілій. Відкрите заговору наступило з причини зради одного з льокаїв. Один офіцір, який був замотаний в заговор, сповнив самоубий-ство. Богато осіб арештовано.

Царя повідомлено про те всьо теле-графічно і супротив того він відложив свій приїзд до Петергофу. Зачувати на-віть, що царска родина взагалі вже не поверне до Петергофу, але що роблять ся приготования на приїзд царської пари в Царськім Селі, куда вже відїхала прибічна гвардия царска.

Льондонський Standard, який доно-сить про те всьо з Петербурга, додає еще, що супротив такої непевности біль-шість великих князів покидає поспішно Росію. Микола Миколаевич виїхав вже до Баден-Баден, Алексей до Барріц, Бо-рис находить ся в дорозі до Франції. Одиноким з вел. князів, який не стратив відваги, є Володимир, котрий не виїздить, мимо, що належить до найбільше зне-навиджених в кругах революціоністів.

Н О В И Н К И.

— Календар. В неділю: руско-кат. Мино-дори; римо-кат. Теклі дві. — В понеді-лок: руско-кат. Теодора преп.; римо-кат. Ге-рарда — Вівторник: руско-кат. Автонома; римо-кат. Клеофи.

— Курс неграмотних у Львові. Заходом То-варства «Просьвіта» за дозволом Вис. ц. к. кр. Ради шкільної устроює ся курс для неграмотних як для муци и так жеици и в школі ім. М. Шашкевича, ул. Скарбківска ч. 26. — Науку будуть вели фахові сили учи-тельські. — Вписи і наука розічнуть ся в не-ділю, дня 23. вересня о год 3-ій по полуд-ни в школі ім. М. Шашкевича, ул. Скарбків-ска ч. 26. I. поверх.

— 3 тов-а «Просьвіта». На засіданях Го-ловного Виділу Товариства «Просьвіта» у Льво-ві з дня 13. і 17. липня і 4. та 11. вересня 1906 кромі уконституования Виділу полаго-джено між иншим ще отсі важнійші справи: 1) Відповідно до бажаня, висказаного загал-ними зборами, приступив Виділ до зорганізо-ваня економічно-промислової та видавничої секції, поручаючи виготовленє відповідних рефератів про першу секцію др. Евг. Олес-ницкому і др. Коцюбі, про другу др. Ко-лессі і проф. Білецькому. Оба реферати приї-дуть на дневний порядок на однім з найбли-зших засідань. 2) На предложенє філіяльного ви-ділу рішено приступити до закупна реальности в Долині на річ Тов. «Просьвіта». 3) За ініція-тивною філії в Заліщиках і Городенці рішено уладити в тих повітах в осіннім і зимовім се-зоні про помочи «Народної Торговлі» ряд від-читів господарско-просьвітних, а на покритє коштів рейонових люстраторів читалень уді-лено тим філіям 30% від членських вкладок. 4) За ініціятивною філії в Бережанах рішено уладити при помочи «Народної Торговлі» в-тім повіті крамарський курс. 5) Слідуючу книж-ку виданя Товариства рішено видати числен-ні домаганя членів про кубічні поміри дерева. 6) Удїлено підмоги читальни в Краківці на закупно музичних інструментів, ремісничій бурсі в Станиславові і тов-у «Січ» у Відні. 7) Принято до відома інтабуляцію на річ То-риства реальностей в Лещанцях і Порховій. 8) Поданя читалень в Ріпчицях і Вороблевичах, пов. дрогобницького, о запомоги на господарські

цілі рішено предложити виділови краєвому до узглядненя. 9) З огляду на резигнацію го-лови д-ра Олесницкого і Костя Паньківського з виділових рішено скликати загальні збори на день 2. падолиста с. р. з слідуючим днев-ним порядком: 1) Доповняючий вибір Виділу. 2) Справа організації секцій. 3) Реферат про господарські спілки.

— За українськими проповідями побиває ся в „Подолі“ сьвященик М. Ястрембский. Він горячо виказує православним сьвященикам, що між українським народом треба пропові-дати в єго рідній мові, ставляючи їм на при-мір Преосв. Амвросія, волинського вікарія, який перший почав голосити слово Боже в укр. мові. О. Ястрембский проктує, щоб як найшвидше видати друком укр. проповіді о. протоерея Василя Гречулевича, які як на те ще й зладжені з закраскою подільського го-вору, а які нині стали бібліографічною рідко-стю, хоч їх видавано аж двічі з п'ятдесятих роках.

— Вісти з закорд. України. Нагівка на рос. Українців не переводить ся! Оноді перевела жандармерія ревізії у всіх передплатників за-критої «Гром. Думки» в місті Черкасах. Вла-сти хотїли таким робом попасти на слід про-вінціональних комітетів Р. У. П. Сим разом остали жандарми без лаврів. В прилуцькім по-віті в селі Хвінка арештовано 11 селян і мо-лодого чоловіка Білявского, у якого найдено багато укр. літератури й компромітуючі листи. В Каменець-Подільській тюрмі сидять 17 осіб між ними кілька 17—18 літних дівчат, яким закидають утворенє крестяньского союзу і мі-сцевої групи укр. с.-д. партії. — Із окремою „ласкавістю“ відносить ся уряд до бувших укр. послів. Оноді видала адміністрация наказ арештувати полтавского пос. Чижевского, який має своє майно о дві верстви від Гадяча. Був. посла із Чернигівщини А. Гужовского лишив губернатор дотеперішного уряду — земского асекураційного агента.

— Відмова заяви довіря послови. Посол до державної ради Сьвертня з міста Станисла-вова складав дня 17. с. м. звіт із посольскої діяльности. Посол вичислив все, що зробив і чо-го не зробив і заявив, що вся єго праця змагала до добра польського народа. По нїм забрав голос станиславівський штабовець д-ра Дудикевича, др. Юркевич, і поставив внесенє на заяву довіря для пос. Сьвертні. Сему вне-сеню спротивив ся др. Зайнфельд і радив за-ждати з заявою довіря, поки не виявить ся, яке становище займе посол супроти виборчої реформи. Др. Зайнфельд жадав, аби пос. Сьвер-тня голосував за загальним, рівним, тайним і безпосередним правом виборчим, а если би польске коло було иншого погляду, то має з него виступати. Дальше бесідник жадав, аби пос. старав ся перевести в польських колі ре-волюцію за зїрванєм дипломатичних зносин між Австрєю а Росією. Від сих двох справ мала залежати ухвала заяви довіря послови. По промові кількох инших бесідників ухвале-но внесенє д-ра Зайнфельда трема четверти-нами присутних в числі 600. Всепольські орга-ни обвинувачують за те Поляків і живдів, для котрих мав пос. Сьвертня зробити много до-бра, а они невдячні не явили ся па єго посольськім звіті і допустили до скандалу.

— Річні вісти. Вписи на 10-місячний курс в концес. школі моднярства в «Труді» вже по-чали ся. Близші інформациї подає канцелярия тов-а «Труд» Львів, Ринок 39, II пов. — Сьвя-щеники журавеньского деканату, зібрані 18. с. м. на соборчику в Мельниці, ухвалили між иншими утворити стипенцію імени о. Петрич-кого і зножили на ту ціль 77 К, а других стілько декларували. — При розкопуваню фун-даментів каменїці при ул. Собіського 32 у Льво-ві найдено старий мур з баштою, яким було обезпечене місто. Мур походить з XV віка.

— Артилерія краєвої оборони. Як ми вже доносили, краєва оборона буде називати ся краєвими стрільцями (Landes-Schützen) і ді-стане окрему артилерію. Grazer-Tagespost пи-ше, що міністерство війни в порозуміню з мі-ністерством кр. оборони зарядило, аби в жов-тні с. р. приготовано утворенє артилерії кра-

євої оборони. В тій цілі кожда з бригад ар-тилерії дістане в жовтні по 112 рекрутів кр. оборони, а в потребі також 20 процент запас-ної резерви. До 1910. р. будуть мати всі бри-гади кр. оборони свою артилерію з пушками найновішої конструкторії. Офіцерами в арти-лерії кр. оборони будуть спершу добровольці, котрі перенесуть ся самі до неї.

— Вписи на львівськім університеті будуть тривати від 24. вересня до 8. жовтня; за до-зволом збору професорів дотичного виділу згл. сенату буде можна вписувати ся до 1. грудня.

— Машина до голосованя. На виставі в Ме-диоляні показав ся новий винахід: машина до голосованя. Єї будова дуже проста і опирає ся на тїм механізмі, що є в автоматах. Голо-суючий дістає округлу плитку і вкидає в один з отворів. Плитка порушає два приряди: один з них вказує число увавших голосів на до-тичного кандидата, а другий показує біль-шість голосів одного кандидата над другим. В разі потреби можна накрити таблички з ви-слідом голосованя аж по кінця виборів. Ви-нахідник сеї машини поставив єї в палаті Мира а кождий із входячих має голосувати, чи є: за оружним миром, чи за безоружним?

— Новости в арміях. На сегорічних цісар-ських маневрах в Австрії і в Німеччині ужи-вано самоїздів, до переносеня приказів На ординансів з самоїздами в Австрії зголосили ся добровольці з аристократичних родів, пере-важно Віденці. Самоїздів було шість, а з них поспеував ся лише один. Прочі перетривали тяжкі маневри, роблячи денно по кількасот кілометрів. Так само в німецькій армії запря-жено до праці самоїзди. Крім того в німецькій армії ужито сего року перший раз фотогра-фования з гори, аби перевідати позиції непри-ятеля. До такого фотографования ужито фото-графічного приладу, котрий випускають в гору, мабуть на спосіб орла і він блискавично знімає фотографію з цілої околиці. Спосіб того фотографования держить німецька армія в тайні. При всіх маневрах в Австрії уживає ся від кількох літ телефонів. Кождий полк має на складі найменше 50 ккм. телефонічного дроту і один апарат. Телефоном лучить ся всі висші коменди, почавши від полкової. Полко-ві коменди злучені телефоном з комендою бригади, а бригади з комендою дивізії і т. д. Розпинанєм телефонічних дротів займає ся окремиї відділ жовнірів, визначених чорно-жовтими опоясками на руках з буквою «Т». Дроти вішає ся на яких небув високих пред-метах: в селі або в місті пускає ся їх по да-хах домів, в лісах по деревах, а на чистім полі вбиває ся високі коли або лати. Поле-вий телефон віддає армії великі услуги.

— Тайфун. На хінськім морю зриває ся ча-сом вихор, званий «тайфун». Вибухає він так ненадійно наслідком змін в тисненю воздуха, що найліпші приряди метеорологічні не мо-гуть озвачити єго скорше, як на три-чотири минути наперед. Послідний «тайфун» вибух оноді коло Гонконга і наробив шкоди на яких 20 мільонів корон та убив поверх 10 тисяч осіб, переважно Хінців. Буря знищила всі ко-раблі, які стояли в порті. Деякі з них вирва-ла з моря і кинула на сушу на кілька миль від моря. Дванацять кораблів затонуло, 24 розбило ся о береги моря. 10 пароходів, ко-трі «тайфун» пірвав з порту на море, уважа-ють за пропавші. Затонули ще два французські торпедовці і одна англійска кановірка. Крім того затонули тисячі човнів, барок і кораблі-ків хінських. Такої бурі не памятають там від давна.

— 3 залізниць. Перерва руху поміж стаці-ями Зарите і Мшана долїшна на шляху Суха-Новий Санч потреває імовірно через 7 днів Товари, призначені до стацій поза перервою, перевозить ся через Суху-Підгірє-Планив. Тарнів-Новий Санч. Рух особовий відбуває ся через пересіданє на місци перешкоди.

— Дрібні вісти. Зі складу артилерії в пе-тропавловській кріпости украдено пять старих гармат. Цікаве, що заряд кріпости дізнав ся про крадіж через поліцію, котра найшла гар-

мати. При шконтрі магазину виявилось, що не достав ще двох гармат.

З королівської менниці в Монахові украдено 130.000 марок сьвіжо вибитих з золота. Гроші важили 50 клг. Злодії закрали ся через висхле русло потоку.

Москалі з Москви радять російському правительству перенести варшавський університет в глибину Росії, а Поляки можуть тоді заложити свій університет власним коштом.

В днях від 29. с. м. до 8. жовтня відбуде ся у Львові ювілейна вистава огородничо-пчільнича. Виставові предмети мусять бути у Львові найдалше до 26. с. м. З поворотом будуть виставові предмети (непродані) вільні від поштової оплати.

— Дальший репертуар руского театру в Бережанах. Саля тов. „Надія“. Початок точно о год. 8. вечером. Абонамент на 6 вистав 10 кор. (Білеті продає торговля п. Юзичинського і п. Гервога).

Неділя 23. с. м. „Батькова казка“, народна драма в 5 діях Карпенка Карого.

Телеграми

з дня 22. вересня 1906.

Відень. Die Zeit дізнає ся з добре поінформованого жерела, що делегації зберуть ся 25. падолиста. Той самий дневник пише, що спільний бюджет не принесе ніяких несподіванок, але буде містити ся в нормальних рамках.

Рим. Оноді вечером устроїли студенти протиавстрійську демонстрацію з нагоди зазолоту в Рєці підчас переїзду славянських Соколів.

Берлин. Норвєске правительство дозволило російським „катетам“ (конституційним демократам) відбути візд в Норвегії.

Лев Лопатинський.

Четверта заповідь.

(Лько Пацак)

драма в 5 діях з гуцульського життя, нагороджена на конкурсі Тов. ім. Котляревського.

(Дальше).

СЦЕНА 2.

ТИЖ, МОШКО, ФЕДЬ.

МОШКО

(в дверех).

Що мене питаєш, іди сам подиви ся...

ФЕДЬ

(входить за жидом).

Добрий вечер! А нема ту Максима Чабана?

2. ЧОЛОВІК.

А тобі на що єго, пане асавуле?

ФЕДЬ.

Не твій я асавул, тай не потребуєш мене так кликати. Нема Максима?

МОШКО.

Зачекай, може він зараз прийде.

ФЕДЬ.

Я хотів з ним умовити ся на п'ятницю до дараби.

1. ЧОЛОВІК.

А як вам пішло нині?

ФЕДЬ.

Щасливо — я вже і дома побував. Максим добрий дарабник.

МОШКО.

Може що тобі дати, Федю?

ФЕДЬ.

А щож, коли я не пію жадної трутини...

МОШКО.

Або я трутиною шинкую, чи що? Як ти сьмієш таке говорити!

2. ЧОЛОВІК.

Ге, бо то від „Козаків“. Они всі пють тільки воду.

ФЕДЬ.

А правда, бо вода найздоровша і найдешевша.

МОШКО.

Ну, може бодай скажеш собі дати тютюну?

ФЕДЬ.

Та на що мені того лопуху, коли я не курю.

МОШКО.

Цісарський тютюн — то він лопухом називає! Від коли ти такий мудрий став?

2. ЧОЛОВІК.

Від коли до Козаків записали ся, то вони нові порядки позавадили між парубоцтвом.

МОШКО.

Ай вай Козаки, Козаки! А з чого я маю корчму тримати, як ніхто не напе ся склянки нива, або келишка горівки? Га! Ось і ти сам прийшов тут за Максимом і кожний тут має вигоду, хто гонить дараби, чи в дощ, чи в спеку, і перекусити і наптити ся, інтерес полагодити, — а хйба до того маю додавати зі свого? Ой, ой, які ви розумні нівроку!

ФЕДЬ.

Знаєш що, Мошку, коли тобі тутки зле з нами, то десь там — писали в газетах — жиди закладають своє царство, — вибери ся і ти туду, а ми в тебе купимо коршму на „кіш“.

МОШКО.

(з прикусом, але наче шуткою.)

Що ти мене висилаєш до жидівського царства? Аби тобі був кіш за кратками, в в криминалі ти гайдамако! (запалюєсь) Забирай ся меві з корчми, тут для таких нема місця.

ФЕДЬ.

Я і сам іду, — а ти розваж добре мою раду, бо як тебе збойкотуємо, то й не будеш мав чим доїхати до обцяного краю (відходить і минає ся в дверях з Варварою). Отсе твої гідні гості, а не ми, Козаки; їх приймай собі та частуй!

СЦЕНА 3.

ТИЖ — ВАРВАРА.

ВАРВАРА.

А тобі що до мене, га? Показуй так на свою маму, а не на мене, во! (іде до середини). От дивіть ся, люди добрі, чи не нападєть се?

МОШКО.

Ну, то тоті Козаки так людий нападують, що чоловік непевний свого життя.

ВАРВАРА

(з криком).

Ая, навіть старій бабі не дасть перейти спокійно. — Що чувати коло вас, Мошку?

МОШКО.

А що чувати; доброго нічого, а лхве бодай не згадувати...

ВАРВАРА.

Не було у вас ще Ілька?

МОШКО.

Ілька? Абож він вже вийшов?

(Дальше буде).

Відзначаюча учениця з окінченою школою виділовою і приватистка V кл. гімназ. пошукує лекції на селі. Адреса: М. Калина, poste-restante Львів.

Виноград СТОЛОВИЙ

солодкий, смачний, з великими ягодами, найкрасшої якості, щоденно сьвіжий з лози 5 клгр. franco 1 злр. 70 кр.

£. Altner, Versecz 25. Ungarn.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40, 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавчного	7:29, 11:50, 10:50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Любіня вел.	11:50* (13/5—16/9 в неділі і сьвята)
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Янова	1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 9:25* (13/5—9/9)
„ Коломні	10:05
„ Ряшева	10:35
„ Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)
„ Брухович	7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всі від 6/5—23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. сьвята)

На Підзамче.

„ Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35* 8:25 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Янова	9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 3:14 (18/5—9/9).
„ Лавчного	7:30, 2:30, 6:25*
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белзці	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломні	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Перемишля	10:05* (від 1/5 до 30/9) Хирова Ясла
„ Стрия	11:10*
„ Брухович	6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. сьвята).

3 Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені звяздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілєть в міскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 30. вересня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.